

«Bindestreks-psykologen»

Yngve Arner

Det vil være et tap for så vel psykologstanden som samfunnet om faget innsnevres til en ren klinisk utdanning, en ren organisasjonspsykologutdanning, en ren pedagogpsykolog-utdanning og andre bindestreksutdannelse.

PRESS: Dagens psykologtittel presses både fra ledelsen for psykologutdanningene i Bergen og Trondheim, og i fra EU. Foto: YAY Micro

DEBATT: PROFESJON I ENDRING

Hva skjer med psykologtittelen og utdanningen? Forfatterne er skeptiske til en utvikling hvor vi ender med stadig flere bindestrekspsykologer, og ser en gryende tendens til at man gir avkall på psykologprofesjonens imponerende utvikling over mange år.

I desemberutgaven av Tidsskriftet ble det formidlet fra lederkonferansen at et samfunn i endring krever nytenkning når det gjelder psykologtittelen og hvem som skal få lov til å benytte seg av den. Vi stiller oss undrende og kritiske til dette. I januarutgaven skriver Bjørnar Olsen i sin kommentar om hvordan profesjonsstudiet i psykologi går mot en ren klinisk utdannelse. Vi stiller oss også undrende til dette.

Psykologtittelen presses fra to kanter

Den første problemstillingen er om mastere i psykologi skal få tilgang til psykologtittelen ved å bli en «bindestreks-psykolog». Det vil si å få kalle seg «organisasjonspsykolog» eller «pedagogisk psykolog» osv. Slik vi ser det, innebærer dette en opphevelse av den beskyttelsen psykologtittelen har i dag.

Det er ingen som presser på for å få ulike bindestreksleger på bakgrunn av mastergrad. Så hvorfor skal det være annerledes for psykologene?

Tilsynelatende oppleves det press fra to kanter mot dagens beskyttelse av psykologtittelen. Fra den ene siden presses det fra ledelsen for psykologutdanningene i Bergen og Trondheim, og fra den andre siden EU. Presset fra ledelsen ved Psykologisk fakultet i Bergen og Psykologisk institutt ved NTNU begrunnes i artikkelen med at det er på tide å «rydde plass for masterutdanninger med psykologikompetanse» og at det må settes «grenser for hva som skal inn i cand.psychol.-utdanningen». Avgrensning er for så vidt bra, men er dette måten å gjøre det på? Til sammenligning er det utenkelig å se for seg en dekan for medisinstudiet åpne for dette, selv om det er flere enn legene som har medisinfag i sin utdanning. Det er ingen som presser på for å få ulike bindestreksleger på bakgrunn av mastergrad. Så hvorfor skal det være annerledes for psykologene? Er det kanskje også noen økonomiske hensyn som ikke nevnes, da masterutdanningen er billigere og inntjeningen for universitetet er større enn ved profesjonsutdanningen? Kanskje sier også prisen noe om kvaliteten på de ulike utdanningene som tilbys? Og sammenfaller nødvendigvis universitetenes økonomi med samfunnets behov?

Presset fra EU er det vanskelig å forholde seg alvorlig til. Enn så lenge er det ingen felles plattform for psykologutdanninger innenfor EU. Dersom EuroPsy blir aktuelt, ser dessuten kravene til innhold ut til å bli langt strengere enn dem vi finner i dagens norske masterutdanning. Det er heller ingen felles plattform i EU for hva som kreves for autorisasjon, og det er vanskelig å se at Norge må implementere noe så lenge det ikke finnes én EU-standard. Flere EU-land har en beskyttet psykologtittel i likhet med Norge. Så lenge det er slik, er det vanskelig å forstå at det er noe reelt press fra EU mot dagens beskyttelse av psykologtittelen.

Den «kliniske» psykologen

Så er det spørsmålet om psykologer kun egner seg som klinikere. Profesjonsutdanningen i psykologi er ikke utelukkende en klinisk utdannelse. Den gir i tillegg kompetanse i forskning, psykologisk teori, metode og praksis. Dette mener vi er en styrke ved profesjonsutdanningen slik den er i dag. Det gir flere muligheter for psykologer som ønsker å utfolde seg på forskjellige områder innenfor faget. Slik vi

leser reportasjen fra lederkonferansen, gir den organisasjonspsykologen som uttaler seg der, tydelige uttrykk for verdien av klinisk arbeidspsykologi.

Vi etterspør synspunkter fra flere psykologer som ikke primært jobber med psykisk helse, og spør om det ikke er slik at den kliniske delen av utdanning og praksis gir uvurderlig kompetanse på andre felt? Her sikter vi til psykologer som jobber med organisasjonspsykologi, nevropsykologi, forskning, undervisning, osv.

Veien videre

Vi ønsker å reise en debatt blant landets psykologer over temaene: Er en oppdeling av psykologutdannelsen til ulike bindestreks-psykologer ønskelig? Vil ikke en innsnevring til en ren klinisk utdanning, en ren organisasjonspsykologutdanning, en ren pedagogpsykologutdanning osv. være et tap for psykologstanden så vel som for samfunnet?

Ikke minst ønsker vi tematisert en gryende tendens til å kaste på bålet psykologprofesjonens imponerende utvikling gjennom mange år, og som Psykologforeningen har vært primus motor for. Denne utviklingen har gitt norske psykologer en unik anerkjennelse og posisjon som savner sidestykke i andre europeiske land.

yngvearner@gmail.com